

Da begyndte han at tale til dem og sagde: "I dag er det skriftord, som lød i jeres ører, gået i opfyldelse." Lukas 4, 21.

Et budskab for alle

Jesus er tilbage i sin barndoms by, Nazaret. Her går han ind i synagogen, men det varer ikke længe, før konflikterne opstår. Jesus stiller nemlig spørgsmål ved deres fællesskab

I Lukasevangeliet står Jesus' optræden i Nazarets synagoge som indledning til hans virke som lærer. Synagogen er det sted, hvor der første gang opstår konflikt om Jesus' person, og hvor han første gang møder afvisning. Kontrasten er stor til versene forud, hvor det siges, at han underviste i nogle af egnens synagoger og blev berømmet af alle (Lukasevangeliet 3, 14). Nu er han kommet hjem. Til Nazaret, hvor han er opvokset. Her hvor han burde føle det lokale fællesskab. Her hvor han burde føle sig mest hjemme. Men det er ikke tilfældigt, at afvisningen kommer netop her.

Jesus i synagogen

Jesus går ind i synagogen. Han tager profeten Esajas' bog og læser om Guds salvede, som skal gå med glædesbud til fattige, udråbe for fanger, at de skal få deres frihed, og for blinde, at de skal få deres syn igen. Måske er de blevet lidt overraskede, alle dem i synagogen, da han standser lige præcis her midt i en sætning og siger amen. For der plejer jo at komme noget

mere. Det, som de måske har glædet sig mest til at høre. Men det kommer ikke. Alligevel får de sig samlet, så de kan høre indledningen til hans prædiken. "I dag er det skriftord, som lød, gået i opfyldelse." (Lukasevangeliet 4, 21).

Overraskende ord

Og der bliver klappet, og der bliver lyttet i åndeløs spænding til Josefs søn, der endelig er vendt hjem igen. Men Jesus fortsætter helt anderledes, end han har lagt op til. Han siger: "I kender ordsproget om, at en profet ikke er anerkendt i sin

egen hjemby. I kan huske profeterne fra Det Gamle Testamente Elias og Elisa. De blev heller ikke sendt til deres egne, men til enken i Sarepta og syrereren Na'aman. Det var de fremmede, dem udenfor, de blev sendt til."

Begejstring - vrede

Og der skal ikke mere til, før forsamlingen springer op. Deres begejstring er vendt til raseri, bare på et øjeblik. Han skal sandelig ikke komme her og sammenligne sig med profeterne i Det Gamle Testamente, og han skal heller ikke sige, de ikke er gode nok til ham. Og han skal i hvert fald ikke sige, at det som står skrevet, er opfyldt i dag. Så de springer op og river ham ned af prædikestolen og driver ham ud af byen og vil have ham smidt ud over klippekanten, så de kan blive af med ham.

Ro og orden igen

Med Jesus ude af byen

Denne uges billeder er malet af Mauryc Gottlieb, der levede 1856 - 1879

genoprettes roen. Hans korte gæsteoptræden i Nazarets synagoge er en midlertidig forstyrrelse af deres fællesskab. De vil ikke have noget at gøre med Jesus' udvidede begreb om fællesskab. Det krav, som for alvor bliver sat på spidsen i Lukasevangeliet 6, 35, hvor Jesus kræver kærlighed til fjenden. Evangelisten Lukas fremhæver Jesus' frelsesbudskab. Et budskab, der

også gælder for alle fremmede.
Sognepræst i Veterslev-Høm Ulla Toft

Læs mere

Søndagens tekst kan læses i Lukasevangeliet 4, 16-30. Der er også salmer, der belyser teksten fra forskellige vinkler: 81, Fryd dig, du Kristi brud 84, Gør døren høj

GÅ I DYBDEN

Jakob Wolf:
Jobs tårer. Om Gud og det onde.
Anis 2009

Vision accomplished

En vision kan være så ubetydelig, at den ingen forskel gør i et menneskes liv; men den kan også være så fuld af liv og komme så alt for tæt på, at den bliver farlig

Alle gav de ham deres bifald og undrede sig over de nådefulde ord, som udgik af hans mund, og de spurgte: "Er det ikke Josefs søn?" Lukas 4, 22.

Da min kollega og jeg for nylig blev interviewet til et skandinavisk magasin i London, blev vi spurgt om den danske kirkes vision i dag. Når man bruger det profetiske ord "vision" i dag, betyder det som regel noget ret handelshøj-skoleagtigt – fx hvilket "brand" man ønsker, at ens "virksomhed" skal være i "forbrugerens bevidsthed".

Vi gjorde en dyd ud af først at tøve, så smile og så svare: "Ingen. Vi er en kristen kirke, og vi er her for sprede det glædelige budskab" sagde vi.

En hyggelig kaffepause

Det svar har skuffet nogle. Når nu alle andre skandinaviske london-kirker har visioner om kirken som "et hjem", hvor alle, der kommer, kan føle sig "velkomne og genkendt". Hvor mennesker "deler deres livs høje og lave tider, hvor man simpelt hen kan tage en pause og en kop kaffe." Det lyder alt sammen hyggeligt, og vi vil da også gerne, at danskerne føler sig hjemme og velkomne i Den Danske Kirke. Men det siger vel sig selv. Ligesom det også siger sig selv, synes min kollega og jeg, hvad en kristen kirkes vision er.

For stort

Den skal selvfølgelig gentages og

formuleres om og om igen - ligesom den gør det 1. søndag i advent. Her tager Jesus Esajas' ord i sin mund, maler den vision frem som Gud lod

sin profet plante i folk: At Herren selv ville sende én med godt budskab til fattige, udråbe frigivelse for fanger og syn til blinde, sætte undertrykte i frihed og udråbe et nådeår fra Herren. Jesus læser, og de vældige syner river alle med, og de ser det for sig – opfyldelsen er nær. Så nær, at det bliver uudholdeligt, hvis der ikke sker noget nu. En vision kan være så tam, at den ingen

forskel gør i et menneskes liv, men den kan også være så fuld af liv, tænde så meget håb og komme så alt for tæt på, at det bliver farligt. Ligesom stjernerne bliver farlige, hvis de kommer jorden for nær.

Der er farligt at bringe håbet så tæt på mennesker, som Jesus gør det. Han spænder deres håb til bristepunktet og har ikke andet at byde den tørst efter liv, han har kaldt frem, end sig selv. Og håbet bliver enten til tro eller til et had, der vil se blod. Da lidenskaben i synagogen i Nazareth når dette punkt, er der kun Jesus, Josefs søn, den kan vende sig til - eller imod. Tro eller forargelse, andre muligheder er der ikke.

Lad kongen komme ind

Jeg håber, man let kan føle sig hjemme i Den Danske Kirke i London. Man kan i hvert fald altid få kaffe. Men jeg ved også, hvor svært det er virkelig at lukke op for den virkelighed, at himlen ikke længere er lukket, at døren ind til liv med Gud er det menneske, Josefs søn. Der skal mod og overgivelse til og en adventsbøn om, at Vorherre selv vil gøre det under med os, at vi lukker op, når han kommer, hører ham til ende, når han taler, og holder os til ham.

*Else Hviid,
præst i Den Danske Kirke i London*

I KRYPTEN AF CHRISTIANSKIRKEN

I indgangen til Christians Kirke på Christianshavn hænger et marmorrelief af historikeren P. F. Suhm, hans hustru Karen og sønnen Fritz. Epitafiet minder om livet i 1700-årene

Gravkrypten under Christians Kirke er stadig i brug. Så sent som i 60'erne foregik den sidste kistebegravelse, og endnu i dag kan man købe sig en urnebegravelse under en flise. Det mest bemærkelsesværdige ved krypten er dog dens mange kister, der minder om livet i København i anden halvdel af 1700-årene. Her ligger købmænd, håndværkere, kunstnere, rådmænd samt folk af rangklasserne side ved side. Nogle ligger i enkle, sortmalede kister, andre er gravsat i marmorsarkofager og bag fantastiske smedejernsgitre.

P. F. Suhms kapel

Et af de mere bemærkelsesværdige kapeller rummer tre stensarkofager, der står skubbet tæt op mod hinanden. Den i midten rummer historikeren Suhms eneste dreng, der døde i en alder af 17 år, og er i hvid, italiensk marmor. Forældrenes kister er af sort, belgisk marmor. Formentlig anbragt oven på kisterne har det epitafium stået, der nu findes oppe i kirkens forhal, og som har portrætrelieffer af de døde. Man mener, at epitafiet udført af billedhuggeren Andreas Weidenhaupt, efter bestilling af faderen, da sønnen – begrædt i digteriske toner af bl.a. Johannes Ewald - døde i 1778. Ti år efter døde moderen, og endelig ti år senere, i 1798, døde faderen.

Kultureliten

P. F. Suhm hørte til det lærde selskab omkring Sorø og København. Som ung fik han en glimrende uddannelse og forventedes at gøre

karriere som embedsmand ved enevældens centraladministration. Tidligt var Holberg imidlertid blevet hans store forbillede. Dette forårsagede ganske andre

ambitioner, nemlig at leve som forfatter og 'Privatgelehrter' – privat-lærd. Drømmen herom bragte ham til Norge og ind i et ægteskab med datteren af en meget velhavende mineejer og købmand i Trondhjem. Hun kunne nemlig forsøge hans tilbøjeligheder. Ægteparret levede her indtil 1765, hvorefter familien flyttede til København og slog sig ned i Pustervig, nu Hausers Plads. Når ægteparret ikke befandt sig her, boede de ude i Øverød i en lystgård, der fik navnet Suhmsminde, hvis frugthaver og landlige idyl ganske svarede til de forestillinger, som enhver københavner dengang drømte om.

Historikeren

Her levede Suhm omgivet af sit stadigt voksende bibliotek samt en hel hær af gode venner, der alle på en eller anden måde tilbragte tiden med at kommentere

og udforske, hvor langt fornuften kunne bringe dem. De læste, skrev og digtede, kommenterede på det politiske, samtidig med at de prøvede at snøre censuren,

samlede på bøger, mønter og rariteter, lod sig male af Jens Juul og lod medaljer slå til minde om hinanden. Som en stadig understrøm lød spørgsmålet: Hvor langt rækker fornuften?

Religionen

Præcis som i dag samledes fornuftens lysstråler sig derfor også i religionens brændglas. De rigtig hidsige gik naturligvis lige i kødet på religionen og al dens væsen. Suhm var imidlertid vokset op i pietismens tid, som meget tidligt havde givet ham inspiration til at sammentænke religionens og fornuftens væsen. Han skrev således i 1764: "At kalde alle ting i tvivl, for desto bedre at undersøge dem, at overveje dem for sig selv og med andre, det er godt, dermed kommer sandheden for lyset. Men religionen må man lade være i ro, den er en hellig ting, som ej bør røres ved. Ulykkelig hvert

menneske, som tvivler på den.". Og videre: "det er vel nødvendigt og kan ej være anderledes, end at der må være så mange meninger, religioner, konfessioner, de sidste for orden og den offentlige gudstjenestes skyld; men at man derfor vil hade og forfølge hverandre, og tror at det parti, man er født i, har absolut ret i alle ting og de andre uret i alt, det kommer alene af vrang og indskrænket forstand.".

Det Kgl. Bibliotek

Suhm satte sig mange spor i datiden, ikke mindst ved de populære skolebøger om dansk og nordisk historie, som han udgav. Hans hovedværk, "Historie af Danmark", endte dog ufuldendt, ligesom hans skønlitterære og kritiske arbejder i dag kun læses af litterater med interesse i rationalismens tidsalder. Den væsentligste årsag til at mindes ham i dag er derfor hans generøsitet i forbindelse med oprettelsen af det første åbne "folkebibliotek" i København. I 1793 gav han nemlig offentligheden fuld adgang til sit private bibliotek, der på det tidspunkt rummede omkring 100.000 bind. Senere indlemmedes hans samling i Det Kgl. Bibliotek, da dette åbnedes for offentligheden. En anden grund til at mindes ham er desuden, at hans breve, papirer og samlinger i den grad giver et indblik i livet i datidens København.

Karen Schousboe

Krypten under Christianskirken er åben hver dag fra morgen til aften.

trompetist.dk/2009

- ny CD fejrer den gode melodi og Christians Kirkes 250 år

Christians Kirke i Strandgade fylder 250 år og har i fødselsdagsgave fået en herlig cd af kirkens organist, Søren Johannsen, og hans frue, trompetist Dorte Zielke. Man kunne også vende bøtten på hovedet og sige, at gaven til kirken i virkeligheden er det musikalske ægtepar og de ringe, de spreder så rigeligt i det kirkemusikalske farvand i området. Cd'ens programmerklæring er dog ikke egentlig kirkemusikalsk, så hvis man skuffes allerede her, behøver man ikke at læse videre.

Der er heller ikke de store musikalske nørderier udi avantgardens nyskabende viljer - så her kan næste hold skuffede læsere stå af!

Hitparade

Programerklæringen må om noget siges at være fejringen af "den gode melodi"! Og jo, bare rolig: Der er også kirkemusikalske highlights i anden halvdel - lige fra Bachs "Air" til Carl Nielsens Festpræludium. Og af og til kan det faktisk være helt dejligt med en hitparade; i jagten på at finde og udgive glemte musik af glemte komponister og således skabe sig et navn som "den musiker, der genopdagede den og den komponist" rynkes der ofte på næsen af programmer, som rummer mange kendte hits, og det er ærgerligt. Ikke mindst fordi et program som det

foreliggende er ideelt til at præsentere orglet for en bred lytterskare.

Fest

Og nu er vi jo altså i byens "teaterkirke", så det falder helt naturligt at tage udgangspunkt i den store scenemusik fra Mestersangerne, Tristan og Isolde, Cavalleria Rusticana og Figaros Bryllup. Og det er jo en fest, vi er i gang med her, så hvorfor ikke bare læne sig tilbage og nyde de smække melodiføringer og det store foredrag?! Her har vi hele farvepaletten repræsenteret fra det sarteste pianissimo med sordin til den store festlige udladning i Ouverturen til Mestersangerne fra Nürnberg.

Den gode melodi

Zielke kan bære en

melodi og kender sine fraser - klangskønt og varmt. Johannsens dirigentbaggrund kommer ham til gode ved orglets orkestrale brug, og med velbalancerede registreringer (orglets klangsatning) smelter mange gode egenskaber fint sammen i fejringen af den gode melodi.

Bent Fabricius-Bjerrers melodi til Tænk at livet koster livet (Jørgen Gustava Brandt 1985, DDS 14) har endnu ikke nået samme udbredelse som Ole Schmidts, der blev foretrukket til salmebogens melodibog. Det er en skam. Hvis nogen dansk komponist kan fejre den gode melodi, må det vist være Fabricius-Bjerre - her ingen undtagelse. Gid flere må lære melodien at kende, f.eks. fra denne udgivelse.

Inderligt

Vi slutter meditativt med skæringens simplest klingende værk; Butch Lacys nyskrevne værk "My Cup runneth over", inspireret af salme 23. En lys fremadskuende minimalisme, som leger med orglets rige muligheder for at forstærke de naturlige overtoner, der findes i givne samklange. Less is more - det enkle er tit det sværeste at forløse. Her lykkes det Zielke og Johannsen at slutte programmerklæringen ligeså inderligt, som de lagde ud pompøst. Og med blikket rette fremad mod de næste 250 år!

Lars Sardemann

Koncert for trompet og orgel

Christianskirken: lørdag 28. november kl. 17.00

I anledning af jubilæumsåret har kirkens organist Søren Johannsen og trompetist Dorte Zielke indspillet cd'en: 'Trompetist.dk/2009' med musik af bl.a. Bach, Wagner og Bent Fabricius-Bjerre. Der bliver lejlighed til at lytte til numre fra cd'en.

Overskuddet fra salget af cd'en går til KFUM/K's sociale arbejde på Vesterbro.

www.christianskirke.com/j

Kristendom&Kultur

Copyright © Folkekirkens Infocenter i Københavns Stift. • www.kirkenikobenhavn.dk

Ansv. red.: Karen Schousboe • Kontakt: info@folkekirken.dk eller tlf.nr. 33269600

Layout: Maria Proudholm • Udgivet i Roskilde og Københavns stifter